

Lokal utvecklingsplan för framtidens Högsjö i Vingåkersbygden

Framtidsvision

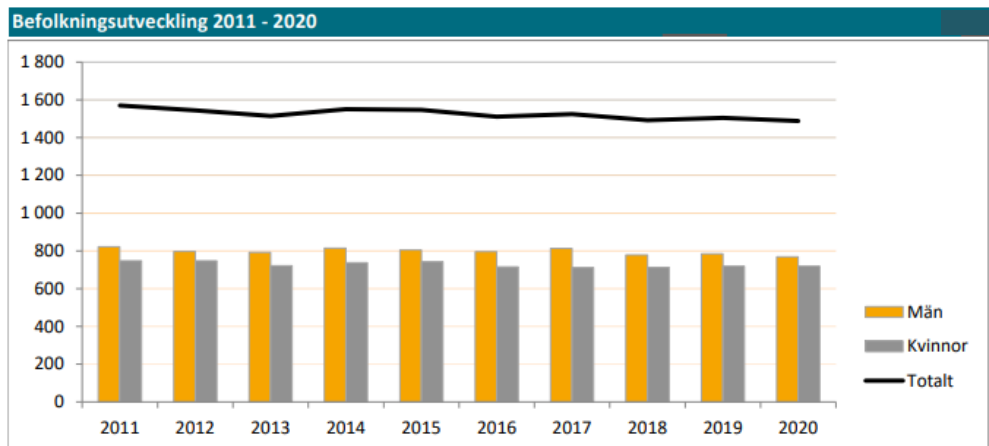
”Via föreningssamverkan utveckla Högsjöbygden till ett hållbart och levande samhälle”

Målgrupp för handlingsplanen är i första hand Högsjöborna som medverkat i processen.

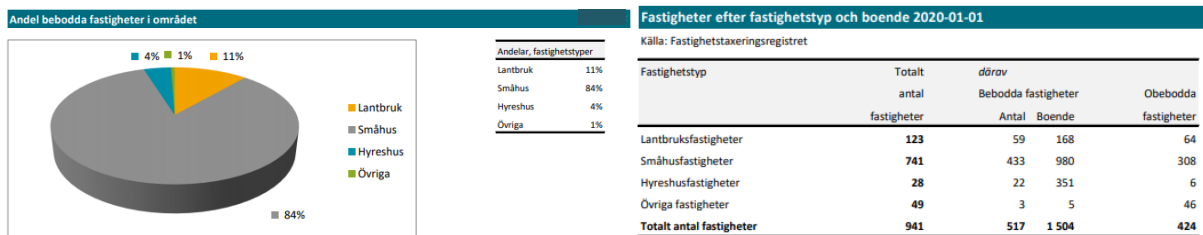
Sammanhållande för arbetet är HUG – Högsjö utvecklingsgrupp. En levande ort för unga och gamla är vägledande för framtagandet av handlingsplanen.

Bygdeprofil

Statistik

Fastighetstyper

Servicen idag

Den service som finns idag består av en Coopbutik som även tillhandahåller tjänsterna: apoteksombud, utlämning systembolag, post och paketombud, i viss mån kontantuttag, Svenska spel, Refillkort mobil och fiskekort.

- ✓ Skola 1-6 och förskola
- ✓ ~~Bibliotek 1 dag/vecka~~ **tyvärr under avveckling**
- ✓ Distriktsköterska 1 dag/vecka (under skolterminerna)
- ✓ Bussförbindelser till centralorten Vingåker
- ✓ Återvinningsstation
- ✓ Pizzeria, värdshus och frisör

- ✓ Bensinmack
- ✓ Samlings/festlokal plus teatersalong i Folketshus
- ✓ Bilverkstad

Övriga tillgångar

- ✓ En utomhusscen
- ✓ Idrottsplats innehållande: tennisplan och en gräs fotbollsplan och en med konstgräs, Boulebana, samlingslokal, omklädningsrum med dusch, bastu och solarium
- ✓ Idrottshall – kommunens största hall yta
- ✓ Friluftsområde med flera märkta spår, led elljusspår, utegym. fotbollsplan/äng, pulkabacke och en anslutande grillplats och sportstuga med vattenklosetter
- ✓ Badplats med bryggor, hopptorn och omklädningsrum samt närliggande grillplats
- ✓ En tredje grillplats med vindskydd på ön mellan Grävsjön och Ölången
- ✓ Ett 80-tal båtplatser med flytbryggor
- ✓ Gym
- ✓ Kommunens största privata arbetsgivare finns på orten i form av företaget Voith
- ✓ Bruksmuseum
- ✓ Thorslundkagge med tillhörande Ekliggarnas sal

Natur & miljö

Den största tillgången är den vackra naturen som finns i vårt område. Här finns fantastiska vandringsstigar som bjuder på natursköna miljöer och ett rikt djurliv. Att vistas i Högsjö med omnejd utan att få uppleva synen av de många hjortarna som vistas i området är högst ovanligt. Även en mångfald av grusvägar som inbjuder till i det närmaste bilfria cykelutflykter erbjuds.

Flera sjöar lockar till besök både vid och på, och utefter Grävsjöns strand finns en 1,2 km lång promenadstig med både sittbänkar, grillplatser och vindskydd. Om du är road av fiske så finns det möjlighet att köpa fiskekort av Fiskevårdsföreningen. Har du kanot kan du ta dig till Nyköping eller bara paddla på de sjöar som omger Högsjö.

I Högsjös närhet finns två naturreservat belägna. Tomsängen öster om samhället vid Högsjöns strand, med antydningar från gamla boplatser från järnåldern. Samt Perstopsskogen norr om Högsjö station, med en stor orörd torvmosse och skogsmark. Under snösäsongen kan du åka skidor på preparerade, väl uppmärkta skidspår av varierande längd. Spåren är även lämpade som promenadspår under barmarkssäsongen.

Kulturmiljö

Stora delar av Högsjö är klassat som kulturområde. Även på Högsjögård finns bevarat en del kulturbyggnader. Där finns t.ex. Corps de logi, gårdskapellet och ekonomibygnader alla bevarade från 1700-talet. Äldst är dock Fataburen, troligen från 1500-talet. Gårdskapellet är en populär och mycket trevlig bröllopskyrka. På själva gården finns även möjlighet att ordna bröllopfest eller andra högtidligheter. De erbjuder övernattningsåret runt samt jaktmöjligheter. Från järnbrukstiden finns flera förråds- och stallbyggnader från 1790-talet kvar. Av fabriksbyggnader kan nämnas

manufaktursmedjan, samt den lilla handsmedjan. Vaktornet i Jugendstil från tidigt 1900-tal skvallrar om nybyggnation och när textilverksamheten hade kommit igång och lokalerna var otillräckliga. Bruksmässens fantastiska omvandling från bostad åt arbetsfolk till disponentbostad och vidare till bruksmäss är en intressant historia. Högsjö Bruksmuseum som är inrymt i den s.k. Vita Skolan byggd 1785, erbjuder bygdens textilhistoria på ett skiftande och intressant sätt. Många maskiner, varav flera från 1900-talets början, är fortfarande funktionsdugliga. Inrymmer även ett fotoarkiv.

Bygdens historia

Fornfynd visar att Högsjö användes som boplats redan före Kristi födelse. Tecken ger aningar om att människor levde här för 700 år sedan. Högsjö har som Ortsnamn med säkerhet funnits från 1247 då det är omskrivet i historieskrivningen. Stavningen kan ha varierat såsom Hogxgaard, Höxe gåård och Höxgärde.

Den första järnhanteingen i Högsjö ägde rum redan på järnåldern (500 f.kr. – 500 e.kr.). Resterna av den järnhanteringen kan man se i Tomsängens naturreservat. Den moderna järnbrukshistorien i Högsjö börjar 1637 när dåvarande ägare till Högsjögård, Britta Wildeman sökte och fick privilegiet på två härdar och en stångjärnshammare. Två grundförutsättningar för att anlägga järnbruket i Högsjö var tillgången till vattenkraft samt tillgången till skog som kunde kolas. Järnburket bedrev verksamhet och utvecklades fram till mitten av 1800-talet, då avvecklingen påbörjades. 1874 tystnade hammardunket för gott i Högsjö, en 220 årig epok var slut. Då tog Johan Wilhelm Schullström tillsammans med Sjöström, över arrendet av det nu nerlagda bruket, byggnader och vattenkraften. De anlade ett ullspinneri och bedrev viss vävning. 1875 framställdes den första filten för papperstillverkning, som laverades till Spånga där man tillverkade pappersmassa sedan 1871. I och med detta påbörjades en ny era i Högsjö industrihistoria.

Så här har vi arbetat med lokal utveckling

Inför den femte revisionen av Högsjöns utvecklingsplan kan vi konstatera att vi har en ny konstgräsplan, ett nyanlagt utegym, och under sista året har dessutom elljusspåret uppdaterats till Led, vilket sänker driftkostnaden. HBK ordnade en Konstgräsplans invigning i augusti, arenan döptes till Voith Arena. HGF kommer under hösten inviga elljusspårs uppdatering och utegymmet.

Avslutade projekt: Under 2022 invigde Kultur miljöföreningen sitt nyrenoverade tvättstugemuseum. HUG gruppen fick via byggdepengar möjlighet att placera ett runt bänkbord i lekparken. Under 2021 upgraderade kommunen lekplatsen och dessutom blev Vingåkershems 8 nya lägenheter

inflyttningsklara. 2020 Blev bryggorna uppdaterade och HUG fick upp lite fräschare skyltar till Idrottsplatsen och Friluftsområdet.

Under hösten anlades en avsmalning vid skolan mitt för Voith fabriken. Vid trygghets vandringen påtalades att denna genomfartsväg ej erbjuder ett övergångsställe för barnen. Nu blir i varje fall farten lägre.

Fokusområdena i utvecklingsplanen:

- **Fritid och friskvård** där t.ex. attraktiv badplats med vattenklosett. Tillgängligheten till skogsstigar och grillpaltser där barnvagn och rullatorer kan ta sig fram.
- **Högsjö gymnastikförening**:-Föreningen har planer på att investera i solceller på sportstugans tak. Det finns fler föreningar som funderar i liknande banor.
- **Service 2.0** innehåller allt från att göra Högsjö mer synligt digitalt, samt försöka påverka myndigheter m.m. eller ta reda på hur beslutsunderlagen ser ut, för att fler vältrampade gångvägar skall få belysning samt bussförbindelser skall ge ungdomar tillgång till fritidsaktiviteter på annan ort. Plus hålla sig a-jour med förändringar i det lokala serviceutbudet.

Andra utvecklingsområden att arbeta vidare med

Behålla och utveckla skolan

Fritidsaktiviteter alternativ till bollsporter för ungdomar

Buss tidtabeller, som synkar med skoltider och möjligheter att överhuvudtaget åka kommunalt.

Utveckla Högsjö Folketshus och sänka driftskostnaderna

Hjort och vildsvinsfritt